

Joost Grol

De bestorming van de brugklas

Groep 8 is niet alleen een emotioneel jaar voor de leerlingen, ook veel ouders slapen slecht vanwege de lotingsstress. Zijn er oplossingen voor dit pijnlijke circus dat zich ieder jaar weer voordoet? Gemeenten doen hun best maar stuiten op besturen die gewoon hun gang gaan. De wet moet veranderen, zegt de stichting van kritische ouders in Amsterdam (VSA). Dat is nergens voor nodig, vindt de voorzitter van de VO-raad. "De kwaliteit van de scholen moet omhoog, dan is er genoeg plek."

Tekst Gaby van der Mee Beeld Joost Grol en Fred van Diem

MONUMENTEN

Monumentaal na 2 jaar

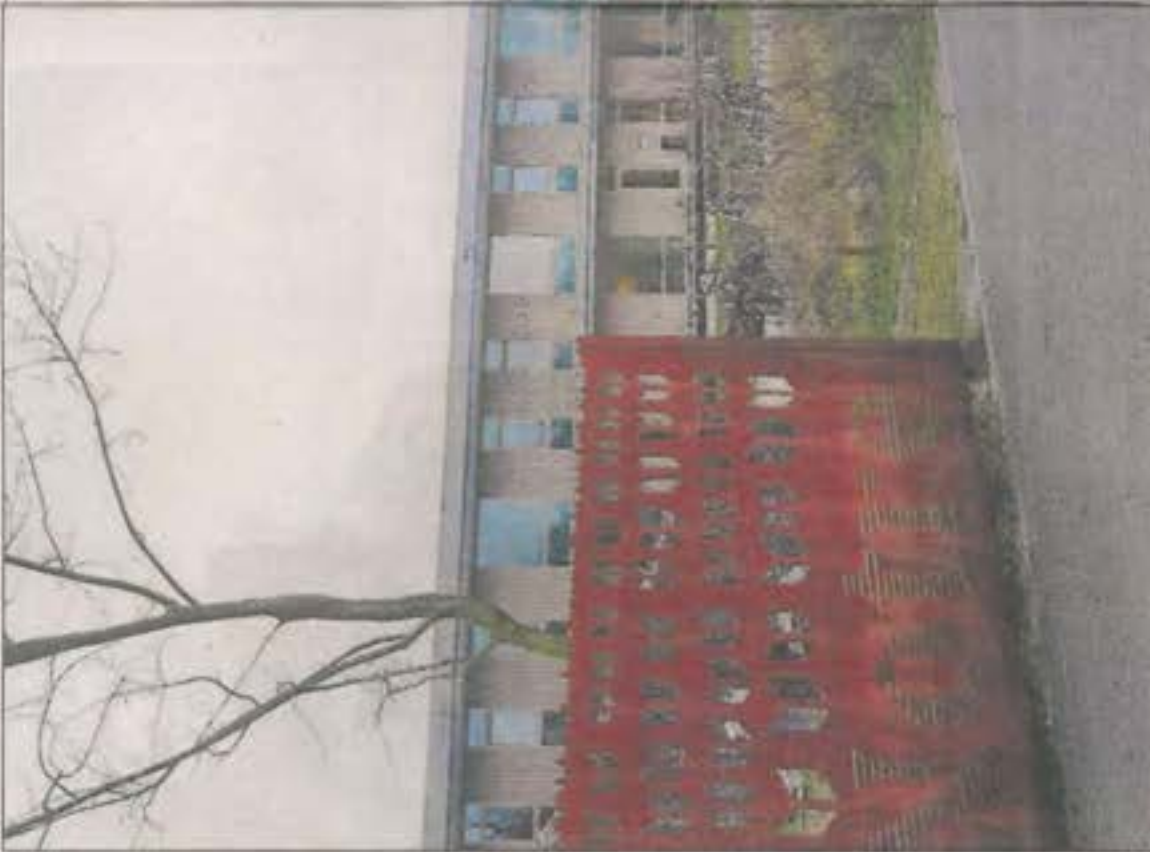
De havo Notre Dame staat er pas net maar wint meteen de Monumentenprijs van Ubbergen.

UBBERGEN - Het is doordacht. Een 'taalconcept' zelfs: van gebouw, tuin en landschap. En wint onder meer daarom de Ton Gijsbers Monumentenprijs: de havo Notre Dame des Anges in Ubbergen. Dinsdag werd de prijs uitgereikt in het kerkje van Persingen. Niet dat de school meteen tot monument verklaard is, dat niet: de prijs is alleen een beloning voor de manier waarop gebouwd is. Bijzonder. Want het is de eerste kans op de prijs voor het nieuwe Notre Dame. De vorige keer dat de prijs werd uitgereikt was in maart 2011. En de school ging pas na de metvakantie open.

Dat jaar won villa Dennenheuvel trouwens, een van de meest karakteristieke villa's van Ubbergen. De nieuwbouw van Notre Dame des Anges is volgens de jury 'een toonbeeld geworden van integrale behandeling van erfgoed'.

De grond van de oude school kon voor natuurontwikkeling naar het Geldersch Landschap en door de komst van een school kon voorkomen worden dat aan de provinciale weg zes bungalows en een gebouw met 'industriële bestemming' zouden komen. Het resultaat is een 'ensemble dat respect ademt' voor de natuurlijke omgeving en oog heeft voor de historische omgeving. Ook 'de zichtbare relatie met het oude schoolgebouw op de stuwwal spreekt de jury aan'.

De havo is een ontwerp van Spring Architecten in Rotterdam. Bureau Strooming deed onderzoek naar het inpassen van het gebouw in de omgeving. Goed gelukt dus,

volgens de jury. Dat komt ook door de muur van mishakels die je vanaf de provinciale weg ziet. Die muur functioneert aan de ene kant als geluidswal, maar zorgt ook voor een optisch vloeiende overgang naar de stuwwal. De muur is opgebouwd met quasi-nonchalant gemetselde bakstenen, die verwijzen naar de bak-

steenindustrie in de regio. De steenfabriek (uit Deest) bakte de stenen veel te hard. Zodat ze verbrand, vervormd en aan elkaar gesmolten zijn. Ook andere materialen zijn volgens de jury van hoge waardige kwaliteit. Verder sluit de school mooi aan op het bronnenbos in de omgeving. In de Ubbergse stuwwal heb je een heel watersysteem van bronnen en kwelmilieus die via beken afstromen naar Het Meer-tje. De koude en beschaduwde bronnen en beeklopen onderweg werden beschermd of kregen meer ruimte en sluitten aan op het gebouw, dat daardoor haast in Beek opgaat.

▶ **De jury prijft de zichtbare relatie van Notre Dame met het oude schoolgebouw op de stuwwal**

▶ **De winnaar, de havo Notre Dame des Anges in Ubbergen Het resultaat is volgens de jury een 'ensemble dat respect ademt' voor de natuurlijke omgeving en oog heeft voor de historische omgeving. foto's Do Visser/DG**

MONUMENTENPRIJZEN

- De Monumentenprijs en de Ton Gijsbers Monumentenprijs worden iedere twee jaar uitgereikt door stichting Monument en Landschap in Ubbergen.
- Ze zijn bedoeld voor eigenaren of organisaties die zich sterk maken voor monumenten en landschap. Er is geen geldprijs aan verbonden; het is vooral een aanmoediging en beloning voor wie 'actief
- en met respect' met bezit of landschap omgaat.
- De jury beoordeelde voor deze editie (2011-2012) 38 objecten.
- Daarvan zijn er zes genomineerd voor de Aanmoedigingsprijs en vijf voor de Eervolle Onderscheiding. In beide categorieën vallen vijf prijzen. Een van de vijf in die laatste categorie wint de Ton Gijsbers Monumentenprijs.

■ Allerlei soorten gebouwen en gebieden onder de genomineerden. Zoals korenmolens De Duffelt in Kekerdom. Aanmoedigingsprijs.

■ Ook het veelbesproken appartementengebouw De Vluchtheuvel aan De Geest in Beek valt in de prijzen.

■ Natuurlijk heeft de Ubbergse prijs een hoog villa's gehalte. Villa Lindenhof in Beek was een van de drie villa's die een Eervolle Onderscheiding kreeg.

De Er zit natu... de 38' obje... king kwam... tenprijzen... tuurgebiede... moien die L... windkoren... Kekerdom... gingsprijs. I... ment uit 18... Een groep v... len sinds 20... nenkort wo... bachtelijke... Hoe een me... functioneel... jury mooi.

De je had er ee... een kosters... En voor het... stukje oud... Geest) afg... En stond er... bouw'. Maar... de bouwwe... ke gevels zo... den. De afg... de eerste ee... tencomplex... De jury hoo... omgeving v... wordt. Bij v... lindenaant... Sint-Jozefsc... Eervolle ont...

Linc Villa's. Die l... bergen. En k... de monume... vijf Eervolle... gingen er d... villa Wester... la Schoon-z... dus naar vil... (sinds 1993)... De eigenare... voorbeeldig... daar viel de... prijzen. De... de buitenste... werd helem... Deelen van d... behouden v... afdraken v...

LAATSTE SCHOOLDAG

Voor havo Notre Dame des Anges wordt het vrijdag een bijzondere laatste schooldag. Er is niet alleen de gebruikelijke examenstunt, maar ook afscheid van het oude gebouw.

Havo: afscheid van het oude gebouw

Vandaag zijn de laatste lessen in de oude gebouwen van havo Notre Dame des Anges. Morgen is er een dag lang feest, na de vakantie is de school verhuisd.

door Geert Willems

geert.willems@gelderlander.nl

Hoe vaak maak je het als examenkandidaat mee dat je als stunt voor de laatste lesdag de school best wel een beetje mag slopen? Bijna nooit toch? Maar de havo 5-leerlingen van Notre Dame des Anges in Ubbergen maken dan ook een bijzonder jaar mee. Hun laatste schooldag voor de examens is ook de laatste schooldag voor het oude gebouw, dat volgende week tegen de vlakte gaat.

Naast de inmiddels armoedig uitzijnde prefabgebouwen is het afgelopen jaar een bijzonder, aantrek-

kelijk en opvallend schoolgebouw verzezen, dat na de meivakantie in gebruik wordt genomen. De laatste dag van het oude gebouw wordt echter niet alleen gevuld door de examenkandidaten, maar ook door de andere leerlingen, de docenten, de buurtbewoners, bestuursleden en eigenlijk iedereen die iets met de school te maken heeft of heeft gehad. Het is de hele middag en hele avond feest. In het gebouw zijn vier podia opgebouwd waar muzikanten optreden, er staan kraampjes, maar uiteraard is er ook ruimte voor de gebruikelijke examenstunt.

Voor de examenkandidaten zijn enkele exclusieve uren beschikbaar om hun eigen afscheidsfeestje te vieren. Voordat om twee uur 's middags de deuren vijfdeklassers openzwaaien voor de andere gasten, hebben de vijfdeklassers de tijd om hun ding te doen. Natuurlijk is het niet de bedoeling dat de school wordt neergehaald, er moet immers nog enkele uren feest gevierd worden, maar een wandje hier en een muurgaatje daar mag geen probleem zijn. „We weten officieel natuurlijk niet wat er precies gaat gebeuren, maar we hebben wel het een en ander opgevangen”, zegt directeur Marij

van Deutekom. „Volgens mij wordt het een leuke happening. De examenkandidaten mogen wat eerder de school in en daarna moeten de docenten binnenkomen. We zien dan wel wat er gebeurt.” Het middagprogramma duurt tot vijf uur en daarna wordt het weer gedurende twee uur een besloten feest voor de vijfdeklassers. Om zeven uur haast dan het muzikale geweld weer los.

„Zeker 's avonds verwachten we dat het behoorlijk druk wordt”, aldus directeur Van Deutekom. „We hebben dan ook beveiliging ingehuurd.”

De organisatie van de Notre Dame Experience is in handen van leerlingen. Die moeten immers een profielwerkstuk afleveren en dat kan ook de organisatie van een evenement als dit zijn. „Ze hebben het allemaal zelf geregeld”, aldus Van Deutekom. „Vergunningen bij de gemeenten, de contacten met de bandjes.”

Als vrijdag om middernacht de laatste gasten de deuren van het oude gebouw dicht doen, is dat het laatste wat er gebeurt. Volgende week al komen de slopers die de prefabgebouwen tegen de vlakte zullen schuiven. De inrichting van de nieuwe school is al weken gaande. Op 9 mei is alles gereed.

Notre Dame Experience

- Op de laatste schooldag, komende vrijdag, zijn er in Notre Dame vier podia opgebouwd waar de hele dag door een heel gevarieerd muziekprogramma op wordt gepresenteerd.
- De bands en andere acts treden op in de aula, de patio en de lokalen 4 en 19/20. In de gymzaal verzorgen

de dj's Funkelagic en Slam de muziek.

- Het gaat om leerlingen en docenten, maar ook muzikanten van buitenaf of oud-leerlingen.
- Zo treden de winnaars van de talentenjacht Castle Lane Rock op, net zoals de Lindenbergband B stels en een groep docenten.

- Er zijn enkele activiteiten alleen voor genodigden maar tussen 14.00 en 17.00 en tussen 19.00 en 24.00 uur is iedereen welkom.
- De Notre Dame Experience is opgezet door leerlingen als een profielwerkstuk. Zij hebben zelf alles geregeld, inclusief vergunningen, bands en apparatuur.

„We weten officieel natuurlijk niet of er precies gaat gebeuren, maar we hebben wel wat opgevangen”

Directeur Marij van Deutekom

„Zeker 's avonds verwachten we dat het behoorlijk druk wordt. We hebben dan ook beveiliging ingehuurd”

Regisseur Marij van Deutekom

De openstaande poort, splinternieuw, levert een blik op het nieuwe (links) en oude gebouw van havo Notre Dame des Anges. foto's Suzanne Scharenborg/De Gelderlander

De fietsenrekken staan al te wachten op de tweewielers van de havo-leerlingen. Na de meivakantie is de school verhuisd en heeft de entree dan aan de andere kant.

SCHOOL Ubbergse havo past dankzij uitgekend ontwerp wonderwel in

kwetsbare landschap aan de voet van de Nijmeegse stuwwal

Hoogste punt Notre Dame: pannenbier

Op het dak van het in aanbouw zijnde nieuwe lesgebouw van de Ubbergse havo Notre Dame des Anges gaat vanmiddag de vlag in top. Het hoogste punt is bereikt.

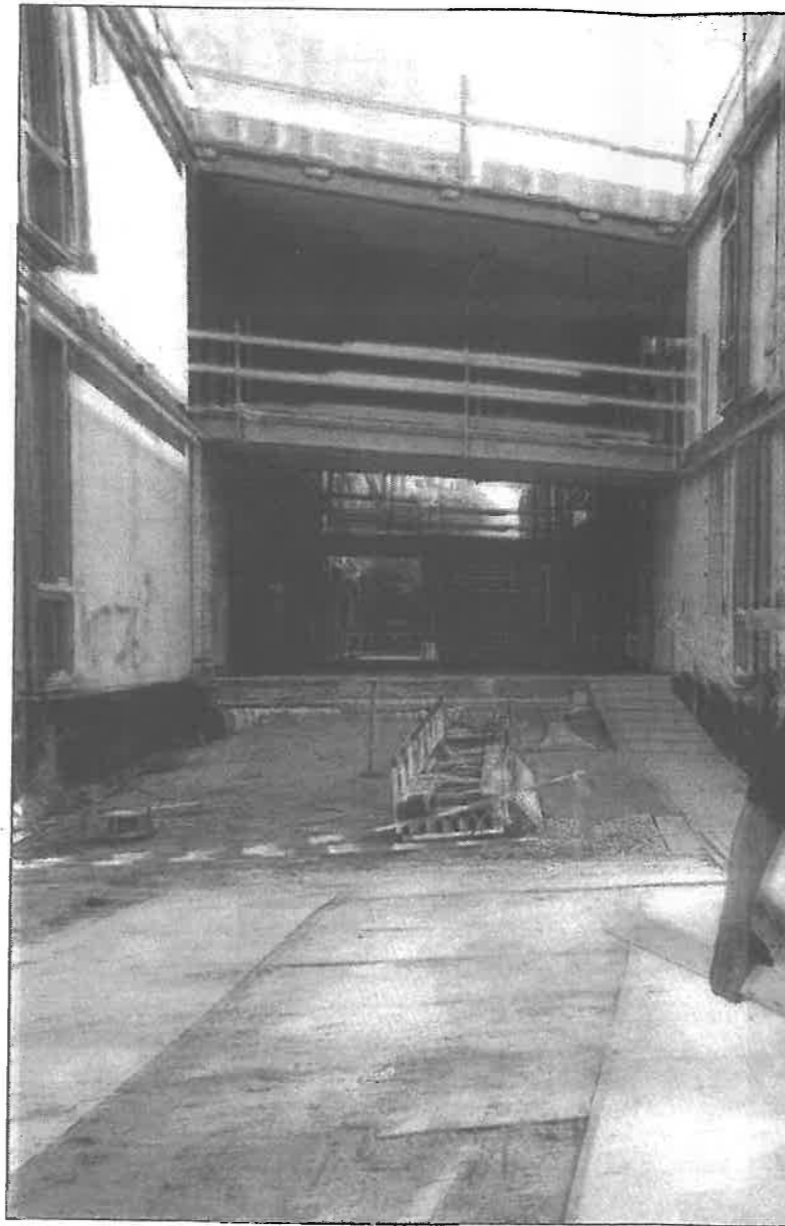

door Hans Peeters

hans.peeters@gelderlander.nl

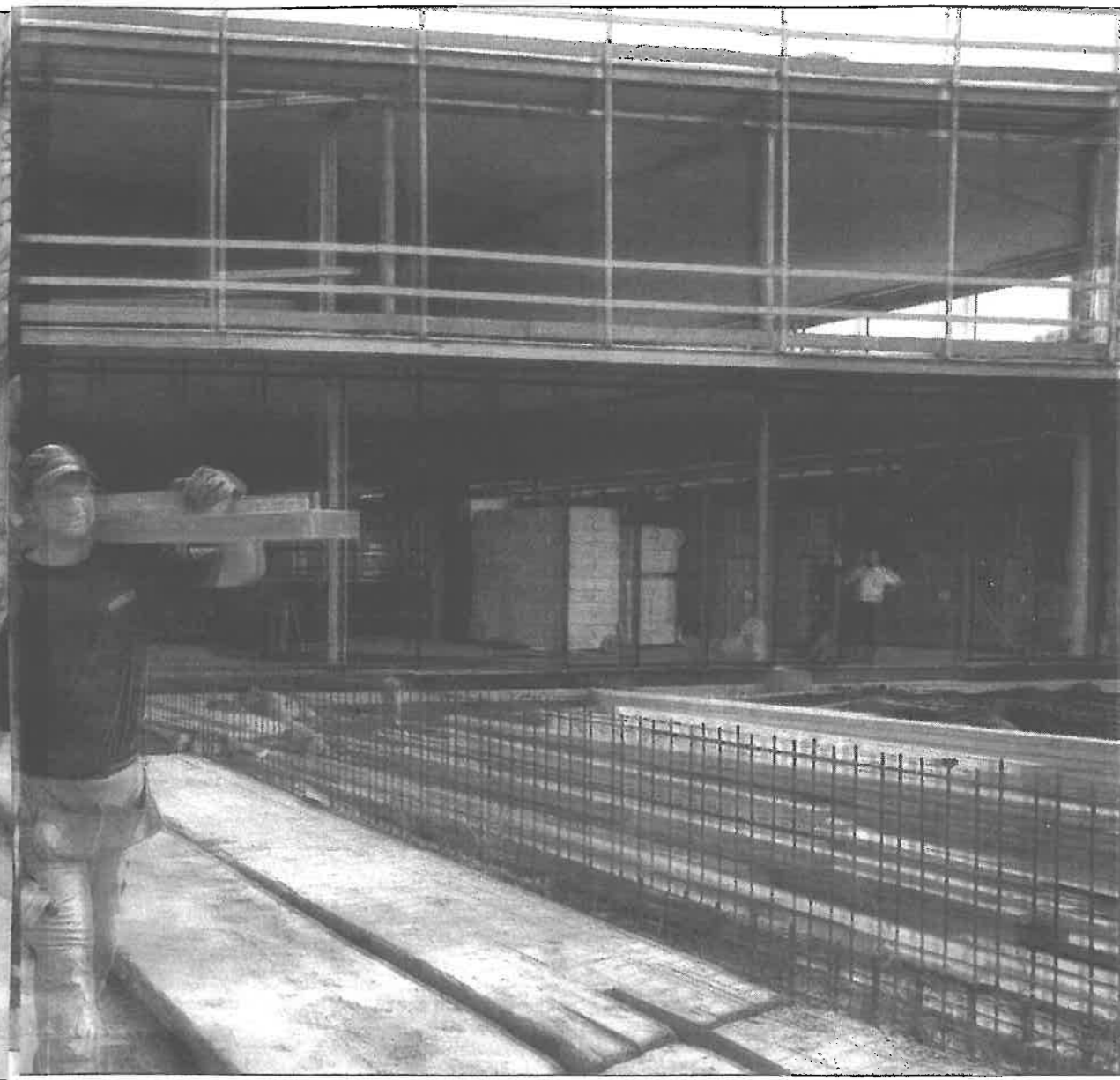
De bouwers van de nieuwe havo in Ubbergen mogen de troffel en klauwhamer vanmiddag een uurtje laten rusten. Tijd voor pannenbier en een spies van de barbecue, want het hoogste punt van de nieuwe Notre Dame des Anges wordt vandaag bereikt. Op de eerste dag in januari dat het vorstverlet werd opgeheven gingen de mannen van aannemer Van Deelen uit Veenendaal aan de slag op de bouwplek die ingeklemd ligt tussen Rijksweg en stuwwal. De nieuwbouw wordt eind april, daags voor de meivakantie, opgeleverd. Niet alleen de bouwvakkers, ook de buurt is vanmiddag welkom om te proosten als de vlag in top gaat. Want de omlwonenden hebben volgens Notre Dame-directeur Marij van Deutekom een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van de nieuwe school.

Over de nieuwbouw is meer dan tien jaar gediscussieerd. De school ligt namelijk aan de voet van de Nijmeegse stuwwal, een gebied waar vanwege de hoge landschappelijke waarden in principe niet gebouwd mag worden. Het aanvankelijke verzet van omlwonenden en de milieubeweging sloeg uiteindelijk om in enthousiasme.

Want de 10 miljoen euro vergende nieuwbouw past dankzij een uitgekend ontwerp naadloos in het gebied, dat deel uitmaakt van de zogenoemde ecologische hoofdstructuur. De 22 lokalen worden verdeeld over twee etages. Het Rotterdamse architectenbureau Spring kreeg de opdracht om duurzaamheid en landschappelijke inpassing met hoofdletters te schrijven bij het ontwerp. Om maar wat te noe-

men; de nieuwe Notre Dame krijgt een dak van levend groen, een ondergrondse energiebron van koude-warmteopslag, vloeren van bamboehout in de aula en op de trappen, veel licht dankzij grote glaspartijen en een buitenmuur die gedeeltelijk is opgetrokken van 'misbaksels'; ierwat vervormde stenen die eens een keer niet in strak verband worden opgemetseld. Minstens zo belangrijk als het schoolgebouw zelf is de aankle-

De nieuwbouw van de Ubbergse havo Notre Dame ligt op schema. Vandaag wordt het hoogste punt bereikt.

foto Filip Franssen

ding van het buitenterrein. De huidige, bijna veertig jaar oude school en de gymzaal gaan plat, en op de leegkomende plek ontstaat straks onder regie van het Geldersch Landschap een prachtig natuurgebied. Rond de school komt een grote waterpartij en er zijn zelfs plannen om een bijzonder openlucht-

theater te bouwen. De Notre Dame wordt straks vanaf de Rijksweg toegankelijk via een speciale fietsstraat langs de Parallelweg. Het gerenommeerde Nijmeegse ingenieursbureau Haskoning is erbij gebaakt om een veilige schoolroute te maken voor zowel fietsers als auto's. De bekende kunstenaar Cor Lit-

jens is bezig met een ontwerp voor een bijzondere schoolpoort van Cortenstaal. Om de Notre Dame zo fraai mogelijk in te passen in zijn natuurlijke omgeving heeft de provincie Gelderland een subsidie van bijna 2 miljoen euro verstrekt. De school wordt in het najaar van 2011 officieel geopend.

GELDERSCH LANDSCHAP Bedje nog meer gespreid voor natte natuur en

Natuurbeheerder

Het bosje van wijlen Sjoerd Kooistra inlijven bij een nat natuurgebied. Dat wil Het Geldersch Landschap. Ere-gast: de bever. En die knager kan niet wachten.

door
Ronald Wiegerinck

ronald.wiegerinck@gelderlander.nl

Het Geldersch Landschap wil eigenaar worden van een bosje in Ubbergen dat eigendom is geweest van wijlen Sjoerd Kooistra. De organisatie zegt de mogelijke aankoop te verkennen in onderhandelingen met de curator die de boedel van de overleden botanicus beheert. Het gaat om een perceel tussen de Nieuwe Rijksweg en de Kasteelslaan. Reden voor Het Geldersch Landschap om de grond te willen kopen is dat die aansluit op twee andere percelen van deze organisatie. Ten eerste het moerasgebied dat op de plaats van de gesloopte havo Notre Dame des Anges wordt aangelegd, naast de nieuwbouw van deze school. De organisatie neemt die grond over van de school. Ten tweede een lap van ongeveer een hectare die jaren geleden werd aangekocht, zodat die niet door een projectontwikkelaar kon worden bebouwd. In dit gebied ligt een natuurlijke vijver, die wordt gevuld door het brootwater van de stuwwal.

De organisatie zou volgens Ab van Dijk, die de leiding heeft over de afdeling van het 'doorstroommoeras', ook graag enkele 'snippers' grond van de gemeente overnemen. „Het voordeel is dat het beheer over het hele gebied dan in één hand is. Al met al hebben we dat misschien zo'n vier hectare

Daarmee wordt de biotoop van de bever alleen maar groter. Het wordt één groot watergebied." De aankoop van het perceel zou niet in de papieren hoeven lopen, schat van Dijk. „De waarde van een natuurterrein, waar dus geen bestemming als woon- of landbouw op ligt, is vaak een euro de vierkante meter." Kooistra had het

gebied om eventuele bouw tegenover zijn villa te blokkeren en zo zijn uitzicht te behouden. De komst van de bever naar de natte voet van de stuwwal is een van de doelen die Het Geldersch Landschap nastreeft. En met overwachting succes, nu het knaagdier zich al melode lang vooruit de aantemer klaar was met het nieuwe moerasgebied.

bever met aaneengesloten gebied

wil bosje Kooistra

Luchtfoto met behulp van een vlieger van het Ubbergse natuurgebied. Links de havo met daar omheen een nieuwe vijver. Op de voorgrond wordt nog natuur gemaakt. Linksonder in de hoek het bosje van Kooistra. foto Dirk Coenen

Was dat reden voor Het Geldersch Landschap om een juichend persbericht uit te doen, die bever heeft nu opnieuw de natuurbeheerders verrast. Want dat het dezelfde moet zijn die nu een dam heeft gebouwd, streekt wel min of meer vast, meent Van Dijk.

Hij is met een deskundige, woonachtig in Ubbergen, gaan kijken. Onder meer naar de dam die de bever heeft opgeworpen, de tweede dam. De eerste bevatte puin en plastic, „iets van kinderen, dachten we". Nadat we dat hadden weggehaald is het water iets gezakt. De

bever moet hebben gedacht: dat wordt me iets te droog, er moet water bij." En bouwde een nieuwe dam. Conclusie: „De bever is echt het terrein aan het confisqueren. Perfect! Die bever heeft een geschikt leefgebied gevonden en richt dat nu naar zijn smaak in."

WILGENBANKJES

Leerlingen van de middelbare school Notre Dame in Ubbergen ontwierpen de afgelopen weken groepsgewijs een bankje van wilgentakken. Gisteren was de prijsuitreiking.

Nieuwe hangplaats

Vier prijzen vielen er te verdienen. De winnende ontwerpen staan model voor vier echte wilgenbanken. Op het terrein van de school, of verderop in de natuur.

door Roeland Segeren

Midden in de pauze maande docent Milou Blankenheim de ruimoerige scholieren van de Notre Dame in Ubbergen tot stilte. Eenmaal de aandacht getrokken, maakte ze voor een volle aula de winnaar bekend van de publieksprijs: de 'Sitting star'. De drie andere winnende ontwerpen, verkozen door een jury, waren 'Op grote voet', 'Moon' en 'Swagplek'.

Leerlingen in de leeftijd van 12 tot 15 jaar kregen de opdracht om in groepjes van maximaal drie personen een bankje te ontwerpen van wilgentakken. Daarbij moesten ze rekening houden met het uiterlijk en de haalbaarheid, maar vooral met de natuurlijke groei die de wilgentakken de komende jaren vertonen. Iedere tak in de grond schiet immers wortel en krijgt hierdoor onvoorspelbare uitlopen. De bankjes komen op deze manier letterlijk tot leven en zullen veranderen in de tijd.

Voor de meeste bankjes blijft het bij een schaalmodel. Alleen de vier winnende modellen krijgen werkelijk een plaats op zitbare grootte. „De leerlingen wilden het liefst meteen een bankje in de natuur bouwen. Sommigen waren echt een beetje teleurgesteld”, vertelt kunstenaar Suus Balthussen. Balthussen bedacht het project, genaamd 'natuurlijk zitten'. De Notre Dame was direct enthousiast en maakte hiervoor ruimte in het lespakket van tekenen en handvaardigheid. De kunstenaar verzorgde

vervolgens zelf aan aantal lesblokken.

„Tijdens de eerste les probeerde ik vooral de fantasie van de leerlingen te prikkelen. Dat deed ik onder meer door foto's te laten zien van mijn eigen werk en dat van anderen. Daarna mochten ze zelf aan de slag met de eerste schetsen van hun eigen ideeën. Het belangrijkste hierbij was dat ze rekening hielden met de beperkingen van de wilgentakken en met de uitlopen die er straks aangroeien. Eerst maakten de scholieren individuele ontwerpen en daarna voegden ze dat in groepjes samen.”

Na de eerste les volgden twee lesblokken bestemd voor de bouw van het model. Bossen wilgentakken en een voorraad lijn werden in de klaslokalen gesleept. „Dat werd een enorme puinhoop”, weet een docent nog goed. „De hele klas was echt een takkenzooi.” Toen de schaalmodellen klaar waren, konden leerlingen en docenten hun stem uitbrengen. De 'Sitting Star' viel het meest in de smaak. En dat terwijl de winnaressen eigenlijk een bank wilden maken in de vorm van een hartje. „Maar dat was niet origineel genoeg”, bedachten ze op tijd. „Dus

'De leerlingen wilden het liefst meteen een bankje in de natuur bouwen. Sommigen waren echt een beetje teleurgesteld.'

Suus Balthussen, kunstenaar en initiatiefneemster 'natuurlijk zitten'

in de wilgen

De Sitting Star van Anna, Sophie en Tatum won de meeste stemmen van leerlingen, docenten en bezoekers van de open dag. foto's Bert Beelen

toen zijn we voor een stervorm gegaan. Op het bankje kan je straks twee aan twee tegenover elkaar zitten.”

De jury, naast Balthussen bestaande uit een architect, een kunstenaar en een ecoloog, was zeer te spreken over de verschillende ontwerpen. In hun beoordeling hielden ze rekening met de combinatie van haalbaarheid, de toekomstige groei van de uitlopen en esthetische kenmerken. Aan creativiteit in elk geval geen

gebrek. Een model is bijvoorbeeld geïnspireerd op een koptelefoon, met bolle leuningen en een hoge overkapping. Een ander ontwerp stelt een rugzak voor. Weer andere zijn gemodelleerd naar gebouwen uit de regio.

Van de vier winnende ontwerpen verrijst binnenkort een 'echte' versie in de omgeving van de school. Balthussen hoopt dat ze een plekje krijgen in het nabijgelegen grenen van het Geldersch Landschap.

'Een hartje dat was niet origineel genoeg. Dus toen zijn we voor een stervorm gegaan. Op het bankje kan je straks twee aan twee tegenover elkaar zitten.'

Ontwerpers 'Sitting star', één van de winnende modellen

Elsa, Maud en Nathan ontwierpen Moon, een ronde zitplaats met beschutting. Volgens de ontwerpers biedt dit knusa gezelligheid, maar toch een beetje privacy. Mann? Het bankje is rond en moest toch een naam hebben.

Twee bankjes tegen elkaar met een rugleuning waar je u tegen zegt. Koen, Gijz en Menno maakten Op grote voet. Ze ontwierpen dit winnende project in alle haast, want hun eerste idee was te ingewikkeld bevonden.

De Swagplek, een ontwerp van Duuk en Digi. De mannen gingen voor een overkapping om wat schaduw te creëren. Niemand weet trouwens precies wat 'swag' betekent, maar de term wordt volgens de makers veel gebruikt.

Na
aa
gr

MOLEN
afgelopen
gleden
vanuit
jongen
gepakt
dingen
bussen
De jou
middel
we aan
nengek
nieuw
om te
muren
...
den er
Stuffed
muren
door d
nigt. I
onder
van de
schon
werk v
den. H
een pr
drijf in
de smu
krijgen
Wijkag
ken ov
ling va
jarige v
de zaak
ren wat

Fiet
drai
doe

KRANEN
draaien
Kleef
vande
een de
een ov
en Nitt
bedroeg
deks he
schakell
Groeibe
broek v
herstel
no. Het
pulatre
maakt.

OFFICIËLE OPENING

Leraren en leerlingen van havo Notre Dame des Anges zijn enkele maanden geleden al verhuisd naar de nieuwe school in Ubbergen. Vandaag en morgen wordt de opening gevierd.

'Wij zijn trots op onze nieuwe school. Trots op hoe mooi het gebouw is, trots op de natuur eromheen en trots op hoe dat allemaal tot stand is gekomen'

Marij van Deutekom, directeur

'Wat je vaak ziet, is dat bezwaren van tafel worden geveegd. Hier niet. Hier konden de mensen uit de buurt hun verhaal kwijt'

Gérard Eickmans, buurtbewoner

INSPRAAK

Eis: bete afrit bij E

- Capaciteit af-Elst/Oosterhoo aanleg bedrij
- Overbetuwe tussen knoopp en Ressen als blijft na doorting Liemers

ELST/VALBURG - Betmel en Zev getrokken, moes shering Elst/Oosterd worde. D meente Overbet Ook vindt de ge tussen de kno en Ressen verbi tot tweemaal de betuwe zit daa met Nijmegen. vindt ook dat de ste vijf kilometer: A15 een extra ri gen.

Overbetuwe vre bestaande A15 met files te mak A15 tot Zevenaa haalt dat veel ve weg, dat nu nog A73 van of naar denkt wethoude. De capaciteit va Oosterhout is vo ondermaats en r een. Mooij: „Zé ners bij de Betu seld gaan word terrein Park-15 wordt aangelegd. Gedacht wordt a op de Rijksweg- A15 gaat, zodat breed moet word ten-met-oortjes' dere zijde als recl ten worden aang

dg.nl/A15
Dossier A15

Sms'jes s voor ond

Notre Dame, de school die er toch kwam

Milieuridders, bureu en de provincie streden jarenlang fel tegen nieuwbouw van de havo in Ubbergen. Nu zijn ze allemaal trots op de nieuwe Notre Dame.

inspraak overhandigd van mijn voorganger Eugénie Bots", vertelt Van Deutekom. „Maar toen ik dat presenteerde aan het personeel, reageerde iedereen gelaten. De mensen waren wel blij, maar hadden tegelijk een afwachtende houding van 'eerst maar eens zien'.“ Kort daarna nam ze al een gewaagd besluit. Inmiddels was gebleken dat alle partijen elkaar wel konden vinden als de school enkele tientallen meters verderop gebouwd zou worden. De benodigde nieuwbouwlocatie moest dan veranderd worden in moerasnatuur. En de milieubeweging eiste dat de havo de grond ook zou afstaan aan Staatsbosbeheer. De school stemde daar in toe en verscheurde daarmee eigenlijk ook de toestemming van de Raad van State om te bouwen. Toch gebeurde er waar ze op hadden gehoopt. In de daaropvolgende nieuwe bestemmingsplanprocedure kwam er geen enkel bezwaar binnen. Iedereen kon meepraten over de invulling van het terrein en de toegang ernaartoe. De provincie kwam zelfs met diverse extra subsidies om het gebouw nog fraaier te maken en beter te laten passen in de natuur. Van Deutekom: „Nu is iedereen trots op de school.“

Achter de opvallende kunstpoort van Cor Litjens doemen nieuwbouw en de oude Refter in één beeld op.

foto Theo van Zwan

Een mooi gebouw, dat naadloos in het landschap overgaat, met roze

MARIJ VAN DEUTEKOMOM, DIRECTEUR „Wij zijn trots op onze nieuwe school. Trots op hoe mooi het gebouw is, trots op de natuur eromheen en trots op hoe dat allemaal tot stand is gekomen.“

LEIDY VAN DER AALST, WETHOUDER „Persoonlijk vond ik de voorzien locatie geen ideale plaats voor de havo. Maar ik heb ook laten onderzoeken of wij als gemeente een zorgplicht hadden om de school te laten bouwen. 80 procent van de leerlingen komt immers niet uit de gemeente Ubbergen. Wij hadden echter de plicht voor

goede onderwijsbuisvesting te zorgen voor scholen op ons grondgebied. We hadden geen keuze.“

RINUS ROOVERS, ARCHITECT „Ik wilde dat het gebouw naadloos overgaat in het landschap. De vloer loopt door in de vlonder, het plafond in de overstek. We hebben het gebouw eigenlijk virtueel opgetikt en het landschap er onderdoor laten lopen.“

ARNO VAN DER KRUIS, MILIEUSTRIJDER „Volgens ons was de oude school op de verkeerde plek gebouwd. Het was een planologische blunder om die school daar neer te

zetten in de jaren zeventig. We wilden daar het moerasgebied terug hebben. Al die bronnen zijn toch de pareltjes van het landschap.“

GÉRARD EICKMANS, BUURTBEWONER „In totaal heeft de school zo'n zeven informatieavonden belegd. Daar kregen we telkens een toelichting op de plannen. Het was puur informatief. Sommige mensen zagen we wat beren op de weg. Wat je dan vaak ziet, is dat bezwaren van tafel worden geveegd. Hier niet. Hier konden de mensen uit de buurt hun verhaal kwijt.“

GERARD LITJENS, BEMIDDELAAR „Al

vrij snel werd me duidelijk dat het gebouw richting N325 verplaatst moest worden. Dat zou voorkomen dat er een versnipperd natuurgebied ontstond. We hebben juist alle natuur aan elkaar geknoopt. Maar ook het gebouw moest kwaliteits hebben.“

JAN PIJL, AANNEMER „Dit is ook voor ons een luxe school. De uitdaging was groter. Er zit meer vakwerk in.“

MAUD HENDRIKS, LEERLING „We hebben onder meer de kleuren uitgekozen. Ik wilde per se roze erin. Dat vind ik een mooie kleur.“

Binnen valt de transparantie van het gebouw op. Vanuit de mediathek bieden ramen en schuifdeuren een blik in de leslokalen.

door Geert Willems

geert.willems@gelderlander.nl

De school die er toch kwam. Dat is de ondertitel van het herdenkingsboek *De nieuwe Notre Dame* dat vandaag wordt gepresenteerd, ter gelegenheid van de opening van de nieuwe havo in Ubbergen.

Die ene bondige zin vertelt de ontstaansgeschiedenis van de nieuwe Notre Dame des Anges, de laatst overgebleven zelfstandige havo van het land.

Toen Marij van Deutekom aan het begin van het schooljaar 2005-2006 aantrad als directeur, was er al vele jaren gevochten om nieuwbouw. De milieubeweging wilde niet dat er op dezelfde plaats een schoolgebouw herbouwd zou worden. De natuur moest er terugkomen, zodat die weer als vanouds op het natuurlijke bronnenbos van de stuwwal aan zou sluiten. Buurtbewoners sloten zich bij de protesten aan.

De provincie Gelderland bood enkele alternatieve bouwlocaties aan, onder meer bij het voormalige gebouw van de waterleidingsmaatschappij aan de Rijksweg in Beek en op de plek van de oude Meerberg in Berg en Dal. Maar de Raad van State besliste uiteindelijk dat nieuwbouw toch mocht op de bestaande locatie.

In mijn eerste week kreeg ik die

en van de Osse bende zo in

het telefoonboek'

VITALITEIT EN WELZIJN

Het IGC nodigt u uit om vrijblijvend de mogelijkheden te bespreken met onze artsen omtrent preventie en behandeling van chronische ziekten

Sms'jes s voor ond

Rijk vai

1 | de Gelderlander

Maandag 30 maart 2009 18.10

TELEVISIE

Overleven in
Binnenlandse en
Buitenlandse

18

Nul bezwaren tegen bouwplan havo

Nieuwbouw school gaat definitief door, gunning kan van start gaan.

door Francine Wildenburg
UBBERGEN - Havo Notre Dame des Anges in Ubbergen kan de aanbestedingsprocedure voor de geplande nieuwbouw starten. Op de voorgestelde wijziging van het bestemmingsplan zijn geen bezwaren ingediend, zodat de gemeente Ubbergen weten.
Directrice van Notre Dame Marij van Deutekom: "We zijn ontzet-

teerd bij het proces rond de nieuwbouw loopt al ruim tien jaar. Ik heb er zelf al mee te maken sinds mijn eerste werkdag vier jaar geleden. Sindsdien ben ik bezig om plannen te maken én om zo goed mogelijk met andere betrokkenen en organisaties te overleggen."

Volgens Van Deutekom hebben die gesprekken er toe bijgedragen dat de wijziging van het bestemmingsplan zonder enig bezwaar is aangenomen. Ze rekende er namelijk in eerste instantie wel op dat er bezwaren zouden worden inge-

diend bij de gemeente.

Er waren twee bezwaarmakers uit de directe omgeving van de school die problemen hadden met de plek waarop we nieuwbouw wilden gaan plaatsen. Bouwen op de bijzondere natuur die het gebied heeft, baarde hen ernstig zorgen. Maar door hen uit te leggen dat wij de school en de natuur zo goed mogelijk willen laten integreren en hen mee te laten denken en hun suggesties mee te nemen in de plannen, hebben we gelukkig kunnen voorkomen dat zij een bezwarenprocedure hebben ge-

start", aldus de directrice.

De aanbesteding van de bouw aan een contractor, dat op Europees niveau moet plaatsvinden, kan nu worden ingezet.

Van Deutekom denkt dat de aanbesteding na de zomer rond zou kunnen zijn, zodat de bouwwerkzaamheden zo snel mogelijk daarna kunnen beginnen.

De oplevering zal naar verwachting in januari 2011 zijn. De directrice: "Nu de bestemmingswijziging is goedgekeurd, kunnen we definitief aan de slag. Vooralsnog loopt alles volgens plan."

IN DAG Tientallen toekomstige leerlingen bezoeken middelbare school

een uitleg in Notre Dame.

foto Flip Franssen

Mooi plaatje: Notre Dame

om Nijmegen gooien
delbare scholen dit
reinde de deuren open
nieuwe leerlingen 'te
en'. Zo ook Notre Da-
es Anges in IJbergen.

scopelinge de kelder

I et lijkt werkelijk geen
etische twijfel Notre
Dame des Anges is het
meest gelegen van alle
bare scholen in de regio Nij-
1. Ga maar na. Tijdens een

knudegolf als nu kan er geschriest
worden op de schoolrijper. Is het
want dat steekt de havige zijn voe-
ten in het water.
Met de Nijmeegse stuwval op de
schrijfgord is het piazie af.
Helemaal af.
Directeur Marij van Deurskom
glimlacht bij het geschikende
beeld. „We zitten hier mooi. Klopt
ja”, zegt ze eufemistisch.
Afgelopen najaar werd de school
officieel geopend. Het is zaterdag
cus voor het eerst dat Notre Dame
des Anges open huis houdt in
haar nieuwe onderkomen aan de
Kastelselaan in IJbergen. De
treit, zo dertit Van Deurskom,
extra veel mensen. „Ik heb van-

daag al een paar keer geïsoord. Ik
kon niet met een kind, maar wil
de school zo graag eens van bin-
nen zien! Prima. Ze zijn erg wel-
kom.”
Net als die tientallen aspirant leer-
lingen die vandaag langs de loka-
len schuifelen, in de mediabeek
rendneuzen of gezellig bij de vler-
gel bijeen hangen in de aula. Do-
nentet te over om je vragen aan te
stellen. En leerlingen natuurlijk.
Zij verzorgen, net als op andere
middelbare scholen, rondlezingen.
Zoals de eersteklassers Sasha
uit Kranenburg en Frederique uit
Grosbeek. Dolenhousiaat zijn ze
over 'tota' Notre Dame. „Ik wist
het meteen, vorig jaar al, bij de

open dag, toen nog op het oude
adres. De sfeer is goed en de ler-
ren zijn niet streng”, zegt Sasha.
Volgens haar en Frederique zijn z-
ie leraren jong en hip. „Alleen
muzikleraar Temeer is oud”, zegt
Sasha. „Maar dat is wel de leuke
ieraar.”
De school is de enige nog aanb-
dige Dame van Nederland. De klein-
schichtigheid die dat met zich mee-
brengt, is volgens Van Deurskom
in toenemende mate de reden
waarmee ouders overal vandaan
voor haar school kiezen. „En we
zijn eigertwils. Varen onze eigen
koers. D'lden bijvoorbeeld geen
enkele gedrag dat de ander schaadt.
Die duidelijkheid spreekt aan.”

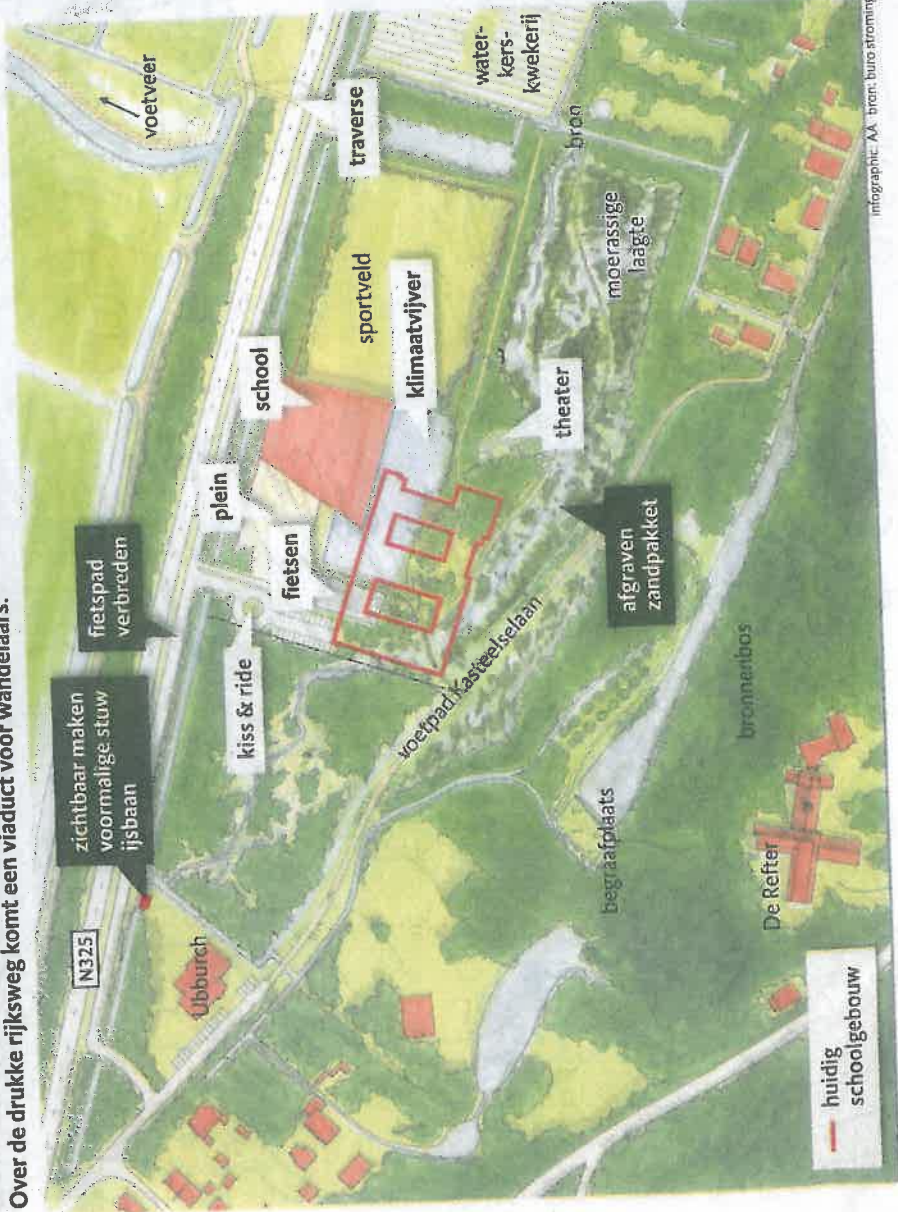
foto's Gerard Verschooten

Takken-meisjes

Scholieren van de havo Notre Dame des Anges in Ubbergen chillen in hun zelfgebouwde banken van wilgentakken. De banken veranderen nog van vorm door onvoorspelbare uitlopen en groei van de levende takken. Naar aanleiding van het kunstproject 'Natuurlijk zitten' van Suus Baltussen maakten leerlingen van 12 tot 15 jaar een schaalmodel van kleine wilgentakjes. Een vakjury, bestaande uit een architect, een kunstenaar en een ecooloog, koos daaruit vier winnende modellen. De winnaars kregen deze week op zitbare grootte een plek op het terrein van de school. Op de grote foto hierboven het model Moorn van Elise, Maud en Nathan. Linksonder de Swagplek van Duuk en Digi.

Toekomstschets havo Ubbergen & omgeving

De nieuwbouw van havo Notre Dame is onderdeel van een grotere herinrichting van het terrein rond het fraaie bronnenbos in Ubbergen. Er komen wandelpaden die de heuvelrug verbindt met de Ooijpolder. Over de drukke rijksweg komt een viaduct voor wandelaars.

infographic: AA - bron: bureau stroming

Theater, vijver en moeras bij havo

door **Geert Willems**
UBBERGEN - Het toekomstige terrein rond de havo Notre Dame des Anges in Ubbergen moet niet alleen een paradijs worden voor de leerlingen maar ook voor natuurliefhebbers.
 Het bronnenbos bij de school geldt als een belangrijke groene schakel voor flora en fauna tussen de stuwwal en de Ooijpolder. Ook voor recreanten wordt het een aantrekkelijk overgangsbied. Er komt een net van wandelpaden en zorgt een traverse ervoor dat wandelaars veilig de rijksweg N325 kunnen oversteken.
 Door intensief overleg tussen de schooldirectie en milieugroeperingen is een inrichtingsplan ontstaan waar vrijwel iedereen enthousiast over is. Door het schoolgebouw compacter te maken, in twee bouwlagen, ontstaat er meer ruimte voor de natuur. Zo wordt er een zandpakket afgegraven, waardoor een moeras ontstaat.
 Rond de school staat zo min mogelijk hekwerk. Een klimaatvijver vormt een natuurlijke barrière, die meteen ook voor biologiediversiteit kan worden. Met een openluchttheater op het terrein kan de havo de specialisatie op het gebied van dramatische expressie verder uitbouwen.

TOEKOMST IN UBBERGEN

politiebureaus onzeker

door **Jacqueline de Bekker**
GROESBEEK/HEUMEN - De politieteams van Groesbeek en Heumen worden samengevoegd. Of beide gemeenten een eigen bureau houden, is onduidelijk.
 Het lijkt niet logisch, zo zegt een politiewoordvoerder, om op termijn beide bureaus open te houden. „Maar het kan ook zijn dat ze wel allebei blijven bestaan en dat een van de twee minder uren open gaat. We weten het gewoon nog niet.”

Eerst is het zaak, aldus de woordvoerder, dat de geografische indeling wordt herzien.
 Deze samenvoeging van teams is een gevolg van het politierapport Veiligheid Voorop in Gelderland-Zuid. Die toekomstvisie (2007-2010) pleit voor een vergaande samenwerking van politieteams om de werkdruk beter te kunnen verdelen en een grotere slagkracht te hebben. „Stel je hebt ineens een

reeks van inbraken in een gemeente, maar te weinig mensen om erachter aan te gaan. Door de teams samen te voegen, heb je die mensen wel. Flexibele capaciteit, noemen we dat.”

Behalve Heumen en Groesbeek worden in het district Tweestromenland de politieteams van West Maas en Waal en Beuningen samengevoegd. Alleen het team Wijchen blijft zelfstandig.
 Voor de politiemensen zelf zullen de gevolgen van de samenvoeging 'marginaal' zijn, aldus de woordvoerder. „Het gaat er vooral om dat er efficiënter gewerkt kan worden en nogmaals, dat we soms over meer mensen kunnen beschikken.”

Pas wanneer de personele bezetting duidelijk is en hoe er het best te gewerkt wordt, wordt er beslist over de bureaus. De politiewoordvoerder verwacht dat dat in de loop van 2008 duidelijk wordt.

zondag 30 december open
 van 10:00 - 17:00

Honderden Aanbiedingen
kortingen tot 50%
 SINTERDIN 2007/2008

INTERSPORT

Trouw 19 03 2010

Vanaf het dak van de refter van het oude schoolgebouw is te zien hoe de nieuwbouw in het natuurgebied vordert. Op de achtergrond: de Ooijpolder.

FOTO WERRY CRONE, TROUW

Nieuwe havo van Ubbergen is zelf ook een stukje natuur

In Ubbergen maakt de nieuwbouw van een havo deel uit van een nieuw aaneengesloten natuurgebied. Mede dankzij de milieubeweging.

interview

Quirijn Visscher

Buurtbewoners en natuurliefhebbers fluisterden haar in 2005 nog toe dat ze protesten kon verwachten als de nieuwbouw van havo Notre Dame des Anges in het Gelderse Ubbergen zou doorgaan. Marij van Deutekom was net directeur geworden en merkte dat de plannen veel verzet oproepen, in het dorp en bij milieugroepen. De school ligt immers midden in een natuurgebied, tussen een

stuwwal en de Ooijpolder. „Bijna alles wat in Nederland beschermd is, komt hier voor”, zegt ze.

Toch werken bouwvakkers dezer dagen keihard aan nieuwbouw ter plekke. Nog opmerkelijker is dat zelfs de meest gehamaste tegenstander – de milieubeweging – zijn zegengaf aan het project. Hoe slaagde Notre Dame er in om een bouwproject dat in juridische procedures dreigde te verzanden, weer vlot te trekken? Van Deutekom legt in haar werkka-mer uit 1973 graag uit hoe de nieuwe havo zelf onderdeel wordt van de ecologische verbindingzone waarin het ligt.

Haar verhaal klinkt als een sprookje. Van Deutekom sprak met het gemeentebestuur over de eerdere procedures die na zes jaar strijd bij de Raad van State eindigden met toestemming voor de herbouw van de

school op de bestaande plek. Veel geld daarvoor had de gemeente niet. Ze besloten de milieugroeperingen erbij te betrekken die zich opwierpen als fervente beschermers van het bijzondere bronengebied.

Uiteindelijk besloten ze, ondanks de bouwtoestemming, gezamenlijk een nieuw plan te maken. De school verhuist daarbij naar de zijkant van het terrein. Zo ontstaat een tien hectare groot natuurerrein én een ecologische verbinding met de dassentunnel richting Ooijpolder. Notre Dame, één van de zeven nationale scholen die biologieprogramma's ontwikkelt, behoudt op deze manier ook zijn eigen plek.

Het plan lukte doordat Notre Dame het vertrouwen van milieugroepen en bewoners won door gronden aan stichting Geldersch Landschap te verkopen, die er vervolgens natuur

van maakt. Daarop trok de provincie Gelderland 1,9 miljoen uit voor de nieuwbouw, zodat die niet alleen duurzaam en energiezuinig, maar ook mooi wordt.

De toenadering tot diegenen die bezwaren aanvoerden ging niet vanzelf, zegt Van Deutekom. „We gingen in gesprek om te kijken waar de angel zat”, zegt ze. „De bijeenkomsten waren heel emotioneel. Toen we erop wezen dat onze havo in Ne-

derland ook heel uniek is, kwam er openheid en begrip.” De tien miljoen euro kostende nieuwbouw moet april volgend jaar opengaan. Weerstanden in de samenleving onderzoeken, wederzijds vertrouwen opbouwen, goed communiceren en geloven in idealen, bepalen volgens haar het succes. „Nul bezwaren zijn er nu ingedient”, zegt ze. Geldersch Landschap heeft al een meertje gegraven.

Niet meer dan 573 leerlingen en 65 medewerkers

Notre Dame des Anges in Ubbergen bij Nijmegen is de enige zelfstandige havo in Nederland. De school telt 573 leerlingen en 65 medewerkers. Notre Dame houdt deze grote aantallen aan vanuit idealisme. In een overzichtelijk, veilig schoolklimaat

ontwikkelen tieners zich volgens de school het beste. Leerlingen die elders vmbo-t (de oude mavo) zouden volgen, kunnen op de Notre Dame toch een havo-diploma halen. Net als autistische tieners overigens.